

Hyvää joulun odotusta

Joulukuun, 2018, rakentamista Norjan ja Ruotsin arktisella alueella noin **150 miljoonaa €**.

Kuluneen vuoden 2018 yhteenlaskettu arvo näille kuukausiraporteillemme on 7 miljardia € joka on 40 % kasvu verrattuna vuoteen 2017. Pohjois-Ruotsin rakentaminen on kasvanut 80 % 2.9 miljardiin € ja Pohjois-Norjan kasvu on 21 % 4.1 miljardiin €. Ensi vuoden ennuste on että palaamme vuoden 2017 lukuihin.

Koillisväylällä tapahtuu

Venäjän kaasun tuottaja Novatek, lastasi Yamalilta tulevalta LNG kaasua kuljettavalta Arc7 jäätuon alukselta kaasulastinsa pienemmän jäätuon alukseen. Tämä tehtiin Norjan Honningsvåg'in edustalla 22. marraskuuta. Näin kuljetus Eurooppaan saadaan hintatehokkaammaksi. Venäläisten toimintatapa on hyvä esimerkki siitä miten Koillisväylän kautta kulkeva aasialainen tavara voidaan lastata uudelleen Norjan satamissa joko pienempiin aluksiin tai muihin jo olemassa oleviin logistiikka ratkaisuihin edelleen Eurooppaan vietäväksi.

Uutisia Pohjois-Norjasta

Suhdannekatseus Pohjois-Norja – Konjunkturbarometer löytyy www.kbnn.no sivulta. Pohjois-Norjan kasvu pienenee mutta ei missään nimessä ole heikko. Korkea kruunun kurssi on yksi syy ja toinen syy on ettei öljy- ja kaasualan investoinneista olla saatu tarpeeksi irti paikallisille yrityksille. Hammerfest on poikkeus sillä sinne on luvassa satama logistiikkaa johtuen öljy- ja kaasuteollisuudesta. Bruttokansantuote laskee hieman mutta kuntien verotulot ovat kasvaneet enemmän kuin Norjassa yleensä ja kasvu on stabiloitunut +4 % tienoille. Syntyvyys on vähäistä ja työttömyys pysyttelee 2 % rajamailla. Asuntoja tullaan rakentamaan vähemmän vuoden 2019 aikana mutta suhteessa kumminkin enemmän mitä muualla Norjassa. Kalatuotteiden vientiarvo on noussut mutta se johtuu kovasta kruunun kurssista eikä tuotannon kasvusta. Samasta syystä on turismin kasvu pysähtynyt ja vierailijoiden yöpymiset vähentyneet pari prosenttia.

Uutisia Pohjois-Ruotsista

Suhdannekatseus Pohjois-Ruotsi – Konjunkturbarometer löytyy sivulta www.norrlandsfonden.se Västerbottenin ja Norrbottenin läänit ovat riippuvaisia kaivosyhtiöiden Boliden ja LKAB sekä SSAB:n ja paperitehtaiden investoinneista. Suuret investoinnit ovat nyt takana ja nyt odotellaan seuraavia investointeja ja niitä odotellessa tehdään huoltotöitä jolloin paikalliset yritykset ovat vahvoilla heidän asiakasläheisyyden johdosta. Tämä taas kuvastuu positiivisena teollisuuden alihankkijoiden tilauskannassa. Västerbottenin puuteollisuudella on puute raaka-aineesta jo siinä määrin että se vaikeuttaa toimintaa. Rakentamisbuumi Västerbottenissa jatkuu myös ensi vuonna tosin ei samaa vauhtia kuin 2018. Norrbottenin suhdanne jatkuu hyvänä ja rakentaminen Kiirunan, Jällivaaran ja Luulajan alueella on myös 2019 tämän vuoden suuruus luokkaa. Turistien määrä kasvoi molemmissa lääneissä ja tämä näkyy myös hotelli yöpymisissä. Kasvu ei kuitenkaan tule olemaan samaa luokkaa kuin 2017 jolloin molempien läänien vierasyöpymiset lisääntyivät noin 100 000. Vuonna 2017 Västerbottenin läänissä rakennettiin 1611 asuntoa joista 237 oli pientaloja. Samana vuonna rakennettiin Norrbottenissa 1411 asuntoa joista 317 oli pientaloja. Uusien autojen myynti on laskenut koko maassa johtuen uudesta autoverosta joka tuli voimaan kesällä 2018. Samoin uusien asuntojen rakentaminen on pudonnut Ruotsissa ja lähentelee nyt lukua 50 000. Tämä johtuu, Ruotsin rakennusteollisuuden mukaan, hallituksen epäselvästä politiikasta, sillä heidän laskelmien mukaan pitäisi uusien asuntojen vuosittainen rakentamistahti olla luokkaa 80 000.

Pajalan Kaunis Iron suunnittelee kahden uuden avolouhoksen avaamista Pajalan pohjoispuolella. Tuotanto voidaan aloittaa vuonna 2021 jos kaikki menee suunnitelmien mukaan ja silloin tuotanto kaksinkertaistuisi. Tällä hetkellä Kaunis Ironilla on 350 työntekijää ja kun uudet avolouhokset avataan niin työntekijöitä olisi jo 600. Tällä hetkellä kaivosyhtiö hakee lisää henkilökuntaa muun muassa rekkakuskeja CE-kortilla.

Volvo CE testaa kaivokoneitaan Pajalan kaivoksessa. Luulajan yliopisto on projektin omistaja.

Lisää tietoa osoitteesta http://www.pajala.se/Documents/Politiker/170405_arctic-tests-rapport.pdf

Sähkön siirtokapasiteettia lisätään Pohjois-Ruotsin ja Pohjois-Suomen välille. Voimajohto tulee Keminmaan ja Ruotsin Jokkmokkin välille. Projektin on määrä valmistua 2025 ja kustannusarvio on 200 miljoonaa euroa. Voimajohto lisää maiden välistä siirtokapasiteettia 800 MW joka on 30 % lisäys nykyiseen.

Rakentamista Pohjois-Norjassa, joulukuussa 2018, 50 kohdetta 900 MNOK

Norjan julkiset kilpailutukset löytyvät www.doffin.no

1. Uusi konttori- ja kaupparakennus sekä asuntoja Tromssaan, 13 kerrosta 80 asuntoa, Solseilet. 200 MNOK. Urakoitsija: Consto As Tromsø, Atle Berg Olsen.
2. Meijerin laajennusta ja uudistamista Tromssassa, 1300 m2, TINE meieriet Storsteinnes. 180 MNOK Urakoitsija: Tromsbygg Entreprenør As Storsteinnes, Arne Edvard Edvardsen.
3. Uusia omakotitaloja ja asuntoja Sortlandin kuntaan, 40 asuntoa, Lamarka. 100 MNOK Tilaja: Tre-Bo As Sortland, Finn Harald Hansen
4. Mo I Ranan sairaalan kunnostusta sekä uusi steerilyksikkö, 1 rakennus 3 kerrosta 900 m2, Helgelandssykehuset avd Rana. 80 MNOK Tilaja: Helgelandssykehuset Hf Mo I Rana, Odd Arve Horsdal.
5. Laajennusta ja korjausta terveysasemaan Vevelstadissa, 1500 m2, Nordland fylke. 50 MNOK Tilaja: Vevelstad kommune, Kaj Kylen
6. Uusia asuntoja Svolar, 1 rakennus 3 kerrosta 12 asuntoa 2100 m2, Gunnar Bergs vei 20. 30 MNOK Tilaja: Cuba Eiendom As Svolar, Hanne Berg.
7. Uusi jalkapallohalli Bronnoysundiin, 6600 m2 70x95 m, Torghatten arena. 30 MNOK Tilaja: Bronnoysund Idrettslag, Espen Slotvik.
8. Puiston kunnostamista jossa myös esityslava ja kävelysilta, Lillebronnoya Folkepark, Bronnoysund. 20 MNOK. Tilaja: Bronnoy kommune, Gunvald Eilertsen.
9. Uusi kalanviljelylaitos Fauskeen, 1 rakennus 2 kerrosta 2000 m2, Skysseivika landbase. 20 MNOK Urakoitsija: Finneid Sveiseverksted As Fauske, Tor Kato Rugås.
10. Uutta asuinalueen infraa Altaan, Prestegårdsbakken. 15 MNOK Tilaja: Alta Sentrumsutvikling As Mo I Rana, Roar Otto Andersen.
11. Uusia hoivakoteja, 4 kpl, Bindalseidet. 15 MNOK Tilaja: Bindal kommune Terråk.
12. Uusi kierrätyskeskus, Setermoen miljøstasjon Bardu. 10 MNOK Tilaja: Forsvarsbygg Bardufoss, Morten Fredheim.
13. Infran rakentamista uudelle kalanviljelylaitokselle, Sandbekken smoltanlegg, Oksfjord. 10 MNOK Tilaja: Loppa kommune Oksfjord, Olav Henning Trondal.
14. Vesiputkien ja viemärien saneerausta 550 m sekä uuden tien rakentamista 310 m, Ornes Meloy. 10 MNOK. Tilaja: Meloy kommune Ornes.

Urakat: 15-50. Nämä työt ovat pienempiä, arvoltaan noin 1-10 MNOK. Tietokuitukaapelin kaivamista, kävelysillan rakentaminen, urheiluhallin laajentaminen, uusi laitur, lumiesteitä, paloaseman laajennus, infraa teollisuusalueille sekä uusille asuntoalueille, puitesopimus uudelle sairaalateknologialle, uusi drag race rata Salangeen jne.

Rakentamista Pohjois-Ruotsissa, joulukuussa 2018, 26 kohdetta, 610 MSEK + LKAB

Ruotsin julkiset kilpailutukset löytyvät www.opic.com

Esimerkkejä LKABn 13 tarjousmahdollisuudesta <http://supplier.lkab.com/Notice/NoticeList.aspx>
Kaksi tunnelin porauskoneistoa, kaivoskuilun kunnostamista, hydraulikka koulutusta, asunneiden purkua, vanhan vesivoimalan purkua, hallin portti, tuuletuskanavien vaihtoa, konttorin laajennusta Svappavaarassa, pölyn mittausta, sähkötöitä Narvikissa jne.

1. Uusia asuntoja Uumajaan, 100 asuntoa 10 000 m², Olofsdalsområdet etapp5. 300 MSEK
Urakoitsija: Peab Sverige Ab Umeå, Susanne Hallberg.
2. Uusia asuntoja Jällivaaran Repisvaaraan, 40 asuntoa, Brf Midnattssolen etapp1. 80 MSEK
Urakoitsija: Lindbäcks Bygg Ab, Thomas Wiklund.
3. Uusi tuulivoimalapuisto Piteåån, 8 kpl, Stor-Blåliden. 70 MSEK
Tilaja: Markbygden Vind Ab Umeå.
4. Koulurakennuksen muutostyö hoivakodiksi Kalixissa, 15 asuntoa, Njutbo. 30 MSEK
Urakoitsija: Sa Englund Ab Kalix, Olov Englund.
5. Koulun korjausta ja laajentamista Arvidsjaurissa, Tallbackaskolan. 15 MSEK
Tilaja: Arvidsjaur kommun, Sara E Nordström.
6. Koulun uudistamista Skellefteåssa, Engelska skolan. 15 MSEK
Tilaja: Skellefteå kommun, Emma Sundelin.
7. Uusi hoivakoti Uumajaan, 2 kerrosta 500 m², Lärkdrillen 1. 10 MSEK
Urakoitsija: Bjurbäcks Bygg & Plåt Ab, Daniel Nydahl.
8. Uusi koti nuoremmille Skellefteåån, 1 rakennus 6 asuntoa 500 m², Resursboende Alhem. 10 MSEK
Tilaja: Skellefteåbostäder Ab

Urakat: 9-26. Nämä työt ovat pienempiä, arvoltaan noin 1-10 MNOK. Koulujen ja hoivakotien kunnostusta, saneerausta, uusi silta, uusi tie, puiston kunnostusta, uusi teollisuusrakennus, katon kunnostusta, leikkikentän uudistusta, konttoreiden laajennusta jne.

Ystävällisin terveisin

Jukka Olli

Senior Advisor

www.businessoulu.com

BusinessOulu julkaisee Pohjois-Norjan sekä Pohjois-Ruotsin tarjouspyynnöt kuukausittain. Tieto jaetaan tasapuolisesti kaikille Suomen kaupunkien elinkeino-organisaatioiden johtajille jotka levittävät tiedon oman alueen yrityksille. Tietoa jaetaan myös Suomen Tukholman ja Oslon suurlähetystöjen, Oulun vaalipiirin kansanedustajien, TEM, Business Finlandin, kauppakamarien, yrittäjien yhdistyksien, maakuntaliittojen sekä EU-toimistojen kautta.

Näin haluamme edistää suomalaisten yritysten vientiä Ruotsiin ja Norjaan. Teemme yhteistyötä Pohjoiskalotin Rajaneuvonnan kanssa josta yrittäjä saa tarvitsemansa avun tullimääräyksistä, työntekijöiden ulkomaan verotuksista jne. Utbildning Nord lisäkouluttaa rakennusalan ammattilaiset, esim. sähköasentajat. Lisäkoulutus mahdollistaa Norjan urakkatarjouksiin osallistumisen.

BusinessOulun uutiskirje osoitteesta <https://www.businessoulu.com/fi/media/tilaa-uitiskirje.html>